

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

DE OFFENTLIGE EXAMINER

I

RÖNNE HÖIERE REALSKOLE

I JUNI OG JULI 1859.

RÖNNE.

TRYKT I J. H. COLBERGS BOGTRYKKERI.

Efterretninger

om

Rønne højere Realskole

for

Skoleaaret 1858—59

af

Chr. Ancher, Adjunct,

p. t. fungerende Rector.

Indbydelsesskrift

til

de offentlige Examinier i Rønne højere Realskole
i Juni og Juli 1859.

Rønne.

Trykt i J. H. Colbergs Bogtrykkeri.

EFTERRETNINGER

OM

RÖNNE HÖIERE REALSKOLE

FOR SKOLEAARET 1858—59

AF

CHR. ANCHER,

P. T. FUNGERENDE RECTOR.

I. Examinier.

1. Afgangsexamen for Realdisciple 1858.

Ifølge Ministeriets Skrivelse af 15de Juni foretoges den skriftlige Deel her ligesom ved de andre Skoler, hvori denne Examen afholdes, den 23de, 24de, 25de og 26de Juni*). Den mundtlige Deel, der overværedes af Professor Steen som Examenscommissær, afholdtes den 29de og 30te Juni i Overeensstemmelse med det Schema over Examinationens Gang, som er vedföiet forrige Aars Program.

) Onsdagen d. 23de Kl. 9—1. Dansk Stiil I. (Gjengivelse af et bekjendt Stof): „Hvorved har Christian den Fjerde i Fredstid gjort sig fortjent af Danmark som en dygtig og virksom Konge?“

Kl. 4—8. Opgave i Regning: „Man skal udregne, hvormeget 84 livres 12 sols i gammel fransk Mønt udgjøre i dansk Mønt. Man veed nemlig, at 1 livre var saameget som $8\frac{1}{80}$ francs i ny fransk Mønt og at den deelttes i 20 sols. Fremdeles veed man, at der af 1 Mk. fint Sølv nu udmøntes i Frankrig 51 francs 93 centimes (1 franc = 100 centimes), i Danmark $18\frac{1}{2}$ Rigsdaler.“

Torsdagen d. 24de Kl. 9—1. Dansk Stiil II. (Fri Opgave). „Hvilke Næringsveie bruge Folkene førend Agerdyrkingen udvikler sig hos dem?“

Kl. 4—8. Arithmetisk Opgave: „At bestemme alle de Værdier af x , der gjøre Størrelsen $\sqrt{52x^2 + 71x - 35}$ til 0, alle de Værdier af x , der gjøre den reel, og alle de, der gjøre den imaginær.“

Fredagen d. 25de Kl. 9—1. Geometrisk Opgave: „En Chorde c i en Cirkel er delt i to Stykker, der forholde sig som p til q ($p > q$). Med Linien a fra Centrum til Chordens Delingspunkt som Radius er

Til bemeldte Examen indstillede sig kun 1 Discipel, Andreas Heinrich Polycarpus Terp, født i Rudkjöbing d. 18de Februar 1842, en Sön af Toldinspectör Kammerraad Terp i Rönne, optagen i Rönne höiere Realskole fra Skoleaaret 18 $\frac{5}{3}$. Han bestod Prüven med følgende Characterer for de enkelte Fag:

Dansk	G.
Tydsck	G.
Fransk	G.
Engelsk	Mg.
Historie	G.
Geographi	G.
Arithmetik	Mg.
Geometri	G.
Naturlære	Mg.
Naturhistorie	G.
Skrivning og Tegning	G.

2. Afgangsexamens første Deel 1858.

Ifølge Ministeriets Skrivelse af 8de Juni til Rector afholdtes den skriftlige Examen i „Tydsck Stiil” Tors-

slaaet en Cirkel, concentrisk med den givne. Hvor stort er Arealet imellem de to Cirkelperipherier? Hvorledes kan man for de samme Værdier af p , q og c konstruere uendelig mange Cirkelringe med samme Areal?”

Kl. 4—8. Tydsck Stiil: „Wien, Hovedstaden i det østerrikske Monarchie, ligger ved en Arm af Donaufloden i en Slette, der udbreder sig ved Foden af de længst mod Nordost fremtrædende Dele af Alperne og fortsættes ind i Ungarn. Staden er to Gange bleven beleiret af Tyrkerne, sidst i Aaret 1683, da den vist vilde være falden i deres Hænder, hvis ikke de tydscke og polske Hæere under Johannes Sobieskis Anførsel vare komne den til Hjælp. Indtil vore Dage har Wien bevaret sine Volde og Grave, der dog kun indeslutte den mindste Deel af Staden, da Forstæderne efterhaanden ere voxede saameget, at de ere flere Gange større end den indre Stad. Derfor er det nu besluttet, at Fæstningsværkerne skulle sløifes for at give Plads for en Udvidelse og for Opførelsen af nye

dagen d. 24de Juni Eftermiddag Kl. 4—8*). I samme Skrivelse meddeelttes, at „da Underviisningsinspæctøren iaar ikke vil faae Leilighed til at overvære Afgangsexamen ved Rönne höiere Realskole, overlades det Rector selv, overeensstemmende med de gjældende Bestemmelser, at anordne det Fornödne med Hensyn til Afholdelsen af den mundtlige Pröve“. Denne blev da i Henhold til ovennævnte Ministeriets Skrivelse af Rector ansat til 15de og 16de Juli.

Bygninger, og saaledes vil Wien om faa Aar være en ganske aaben By. Over alle Wiens Bygninger rager St. Stephanskirkens Taarn frem, der overhovedet er et af de høieste i Europa.“

Løverdagen d. 26de Kl. 9—1. Geometrisk Tegning: „I en vilkaarlig Cirkel indskrives en regelmæssig Femkant og en ligesidet Trekant og derefter konstrueres et Qvadrat, hvis Areal er saa stort som Summen af Femkantens og Trekantens Arealer.“

Kl. 4—8. Engelsk Stil: „Robert fødtes i en lille Landsby ikke langt fra London den ellefte December 1799. Hans Forældre vare saa fattige, at de knap formaaede at skaffe Føde til sig selv, ham og hans tre ældre Brødre, endnu mindre at sørge tilbørligen for deres Børns Underviisning og Opdragelse. Faderen var for det Meste fraværende, idet han søgte at vinde Midler til sin Families Underhold ved at arbeide for Bønderne i Nabolaget; Moderen maatte blive hjemme for at passe Huset; hun var desuden sygelig og led af Gigt¹⁾ i Fødderne. Robert pleiede, saasnt han saae, at Faderen var gaaet, at løbe ud i Landsbyen for at lege med de andre Drengene. Han voxede saaledes op i temmelig ubunden Frihed, blev stor og stærk; men han lærte ikke Noget. Thi hvo skulde lære ham? Moderen kunde ikke engang læse, og Faderen var næsten altid borte fra Hjemmet. Saaledes gik det til hans tolvte Aar.

¹⁾ gout.

- *) Opgaven: Iblant alle de Steder i Alperne, der besøges og beundres formedelst deres storartede Naturskønhed, turde ikke let noget være berømtere end Chamounidalen eller med større Ret hævde sit Ry. Beliggende lige under Europas høieste Bjerg, Montblanc, der kun derfra kan bestiges, og paa den anden Side ligeledes omgivet af imponerende Bjergmasser, frembyder denne Dal Scener af den meest ophøiede Majestæt, navnlig i de prægtige Gletschere, der fra flere Sider trænge ned i den, medens om Sommeren Dalgrunden med sine

I Censuren deeltog med vedkommende Lærere Kammerherre Wegener i Fransk og Tydsk.

Til bemeldte Examen indstillede sig 3 Disciple:

1) Herman Peter Munch, en Søn af Gaardeier M. Munch i Aakersogn, født sammesteds d. 23de Novbr. 1839, optagen i Skolens 2den Classe d. 25de August 1852. 2) Victor Emanuel Bohn Olivarius, en Søn af By- og Herredsskriver Olivarius i Svaneke, født sammesteds d. 13de Novbr. 1840, optagen i Skolens 2den Classe d. 23de August 1853. 3) Axel Christian Peter Jespersen, en Søn af Gaardeier H. K. Jespersen af Seiersgaard i Knudsker, født d. 24de October 1841, optagen i Skolens 1ste Classe fra September 1850.

Disse 3 Disciple bestode Prøven med følgende Characterer i de enkelte Fag*):

grønne, af Floden Arve gjennemstrømmede Enge og Marker og de paa de lavere Dele af Bjergene hist og her adspredte Skove danne en yndig Modsætning dertil. Floden fremstyrter fra en af Gletscherne og finder en Udgang mod Vest, hvor ogsaa høit over Floden en smal og besværlig, stundom farlig, men paa herlige Udsigter rig Vei fører ind i Dalen. Fra den anden Ende fører en Vei over et høit Bjergpas til Rhonedalen. Nuomstunder besøges Chamounidalen hver Sommer af en stor Mængde Fremmede fra alle Europas Lande; for hundrede Aar siden var den saagodtsom aldeles ubekjendt undtagen for dens egne faa Beboere, og den vilde, skjændt et Par Reisende hændelsesviis vare komne derhen, dog vist ikke saa hurtigt være bleven berømt og besøgt, hvis ikke den genfiske Naturforsker Saussure, der, med Undtagelse af en Gemsejæger fra Chamouni, var den første, der naaede Toppen af Montblanc, og tre Gange besteg den, ved sine Skrifter havde henledet Opmærksomheden paa denne Egn.

Hævde, behaupten. Gletscher, der Gletscher.

*) I de øvrige Fag, som ikke vedkomme Afgangsexamens første Deel, erholdt de ved Hovedexamen saadanne Characterer, at de meddeeltes Modenhedsbeviis til Optagelse i en lærd Skoles 7de Classe (dog maatte der først corresponderes med Ministeriet angaaende Olivarius's saare ringe Anlæg for Mathematik). Derefter optoges Munch og Jespersen som betalende Elever i Sorø lærde Skoles og Opdragelsesanstalts 7de Classe, og Olivarius i Nykjøbing lærde Skole.

	Fransk.	Tydk.	Naturhistorie.	Geographi.
H. P. Munch . . .	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.
V. E. B. Olivarius	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.
A. C. P. Jespersen	G.	G.	G.	Mg.

3. Hovedexamen 1858.

Den skriftlige Pröve afholdtes d. 12te og 13de Juli og den mundtlige fra den 15de til den 20de Juli, i den Orden, som Schemaet i f. A. Program udviser. Gymnastik- og Svømmepröven fandt Sted d. 20de Juli.

Med Skolens Lærere deeltog i Censuren Kammerherre Wegener (V, IV og III Cl. Tydk og Fransk), Provst Meyn (V S. Cl. Latin og Græsk, V, IV og III Cl. Arithmetik og Geometri), Pastor Klein (II Cl. Geometri) og Cand. theol. A. Römer (IV og II Cl. Religion, II Cl. Tydk, I Cl. Historie og Geographi).

Efter endt Examen opflyttedes 4de Realclasses 2de Disciple i 5te Realclassen, 4de studerende Classes 2de Disciple i 5te st. Cl., af 3die Realclasses 6 Disciple 5 i 4de Realcl., 3die st. Classes eneste Discipel i 4de st. Cl., af 2den Classes 13 Disciple 7 i 3die Realcl. og 3 i 3die st. Cl., af 1ste Classes 18 Disciple 14 i 2den Classe.

4. Halvaarsexamen 1858.

Denne Pröve, som ellers afholdes umiddelbart för Juleferien, afholdtes efter Rectors Önske i de förste Dage af Februar d. A., dog kun fuldstændigt i överste Classe, i de andre Classer var det meest overladt til de enkelte Lærere alene at anstille Pröven.

Forberedelsesclassens Examen afholdtes d. 14de Juli, hvorefter 4 Disciple optoges i 1ste Classe.

II. Disciplene.

Ved Slutningen af forrige Skoleaar var Disciplenes Antal 48, hvoraf 4 udgik efter bestaaet Afgangsexamen (s. ovfr.), 2 umiddelbart efter Hovedexamen, nemlig R. A. Holst og C. A. T. Herbst. I Løbct af Skoleaaret ere 3 Disciple udmeldte, nemlig F. P. A. Sörensen i October 1858 paa Grund af Forældrenes Bortflytning, J. Sonne og H. Nielsen i Marts 1859, alle 3 af 2den Classe.

I samme Tidsrum har Skolen havt en Tilgang af 15 Disciple, af hvilke 14 bleve optagne ved Skoleaarets Begyndelse, nemlig:

1. Louis Hasselriis (III R Cl.), en Sön af Gaardeier (tidligere Hofapotheker i Frederiksborg) Hasselriis i Aakersogn.
2. Albert Peter Borgen (III S Cl.), en Sön af Pastor Borgen i Nylarsker.
3. Hans Römer Holm (II Cl.), en Son af Borger og Avlsbruger Holm i Allinge.
4. Christian Nicolai Emil Siersted (II Cl.), en Sön af Skolelærer og Kirkesanger Siersted i Hasle.
5. Hans Zahrtmann (I Cl.), en Sön af Overlæge Zahrtmann i Rönne.
6. Jens Christian Sophus Jensen (I Cl.), en Sön af Amtsforvalter Assessor Jensen i Rönne.
7. Adolph Michael Jespersen (I Cl.), en Sön af Gaardeier H. Jespersen i Knudsker.
8. Andreas Michael Jespersen (I Cl.), en Sön af Gaardeier J. Jespersen i Ipsker.
9. William Frederik Martin Rolleman Norup (I Cl.), en Sön af afdöde Kjöbmand og Consul Norup i Rönne.
10. Carl Anthoni Kofoed (I Cl.), en Sön af Capitain H. v. Kofoed til 66de Selvoiergaard i Clemensker.

11. Charles François Julius Bernhard de Torné (I Cl.), en Søn af Capitain A. P. J. de Torné i Rønne.
12. Janus Andreas Petersen (I Cl.), en Søn af Kjøbmand R. Petersen i Aakirkeby.
13. Jens Christian Ellebye (I Cl.), en Søn af Kjøbmand A. P. Ellebye i Rønne.
14. Viggo Emil Colberg (I Cl.), en Søn af Kjøbmand og Consul H. Colberg i Rønne.

Ved Nytaar 1859 indtraadte igjen i Skolen som studerende Discipel forhenværende Realist (vide Progr. 1858)

15. Wilhelm Meyn (VS Cl.)

Efter denne Afgang og Tilgang tæller Skolen for Tiden 54 Dicipel, der efter den ved Mai-Maaneds Udgang affholdte Maanedscensur ere ordnede i de forskjellige Classer saaledes:

V Realclassse.

1. G. Knudsen. 2. H. Kofoed. 3. Th. Hamann.

V studerende Classe.

1. V. Meyn. 2. C. D. Fasting. 3. P. H. C. Zahrtmann. 4. C. V. Zahrtmann.*)

IV Realclassse.

1. J. L. Wichmann. 2. C. Bohn. 3. A. C. Boss.
4. C. O. Jespersen.

IV studerende Classe.

1. H. P. L. Meyn.

*) Indtager denne Plads paa Grund af langvarig Sygdom og Fraværelse fra Skolen.

III Realclasse.

1. H. M. Kofoed. 2. F. H. C. Norup. 3. E. J. Sonne. 4. V. Wulff. 5. C. F. J. Sonne. 6. A. C. Ellebye. 7. L. C. Kofoed. 8. G. C. S. Jespersen. 9. L. Hasselriis.

III studerende Classe.

1. N. T. H. Meyn. 2. C. R. J. Kaufmann. 3. A. P. Borgen. 4. A. W. Espersen.

II Classe.

1. P. C. W. Meyn. 2. Jens Rønne. 3. C. H. D. Zahrtmann. 4. C. N. Siersted. 5. R. C. Hansen. 6. H. R. Holm. 7. H. A. Jensen. 8. L. F. Sonne. 9. C. L. F. Wegener. 10. J. C. Thorsen. 11. W. Rønne. 12. Jul. Rønne. 13. E. Bolbro. 14. J. A. N. Svendsen. 15. M. J. Ipsen. 16. T. M. Petersen.

I Classe.

1. J. A. Petersen. 2. W. F. M. R. Norup. 3. C. A. Kofoed. 4. H. L. Bidstrup. 5. H. Zahrtmann. 6. C. F. J. B. Torné. 7. T. L. Boss. 8. J. C. Ellebye. 9. J. C. S. Jensen. 10. Andr. Jespersen. 11. H. G. A. Espersen. 12. Adolph Jespersen. 13. V. E. Colberg.

III Lærerpersonalet.

I Lærerpersonalet er foregaaet følgende Forandring. Den 23de Juli f. A. meddeelte Ministeriet Skolens Rector, at Adjunct Jork var befordret til Sognepræst i Poulsker paa Bornholm; han endte saaledes sin Lærervirksomhed her ved Skolen ved Hovedexamen 1858. Han blev ansat som Lærer her i November 1846, og virkede saaledes ved denne Skole over $11\frac{1}{2}$ Aar. Skolen mistede i Pastor Jork en dygtig, retsindig og nidkjer Lærer, der altid vil bevares i kjærlig Erindring af Medlærere og Disciple. Den 30te Sept. 1858 constitueredes Cand. polyt. M. Jespersen som Adjunct ved Skolen, og overtog Underviisningen i Engelsk, Naturlære og Naturhistorie.

Et meget haardt Stød ramte Skolen den 4de April d. A., da sammes Rector, J. C. S. Espersen, afgik ved Döden efter kun 3 Dages Sygdom. Det var et stort Tab for Skolen, thi, skjönt hans Virksomhed her var saa kort, ikke engang halvandet Aar, anerkjendtes han dog af Alle herover som en ganske fortrinlig Rector og Lærer. Han var — som han selv udtrykte sig — Bornholmer af Liv og Sjæl og havde anseet det som sit Livs höieste Lykke, at kunne vende tilbage til sin Födeö som denne Skoles Bestyrer. Denne Lykke opnaaede han, den var kun kort, dog lang nok til at Bornholmerne kunde lære at kjende hvad de tabte i ham. Iver for hans Fag og Nidkjerhed for Skolen levnede ham ingen Tid tilovers fra Morgenstund til den sildige Aftentime; ja — man tör vel sige — hans utrættelige Virksomhed forkortede vel hans Vandringstid hernede. Lærere og Disciple ville altid bevare den dygtige Lærer og nidkjære Rector i kjær og taknemmelig Erindring.

Da Landinspecteur Lund ved Udgangen af forrige Skoleaar önskede at fritages for Sangunderviisningen, overdroges samme efter Ministeriets Approbation, fra

1ste October 1858 til Seminarist Petersen, Lærer ved Borger- og Almueskolen her i Rønne. Landinspecteur Lund overtog fra Skoleaarets Begyndelse Skrivning istedetfor Cand. phil. Curdts.

IV. Underviisningen.

1. De ugentlige Underviisningstimers Fordeling paa de enkelte Lærefag viser følgende Schema,*) paa hvilket R og S betyder Realdisciple og studerende Disciple.

Fagene.	I.	II.	III. R. St.	IV. R. St.	V. R. St.	Summa efter Fradrag af Fællestimer.
Dansk	5	4	3	2	2	16
Tydsk	4	4	4	3	4	19
Fransk	„	4	4	3	2	13
Engelsk	2	2	4	4	3	14
Latin	„	„	8	8	9	25
Græsk	„	„	„	4	5	9
Religion	2	2	2	2	2	10
Historie	3	3	2	3	2 3	16
Geographi	2	2	2	1	1	8
Regning og Mathematik	5	5	1 5	2 4	4 4	28
Naturlære	„	„	„	2	3	5
Naturhistorie	2	2	2	2	2	10
Skrivning	4	3	1 1	2	1	9
Tegning	2	2	2	2	3	9
Sang	2	2	2	2	2	4
Gymnastik	2	2	2	2	2	6
Ialt ugentlige Timer .	35	37	37 37	36 36	37 38	

*) Dette Schema kunde først benyttes ved Adjunct Jespersens Ankomst hertil, indtil den Tid var her ingen Lærer i Engelsk, og Underviisningen i Naturlære og Naturhistorie besørgedes af Adjuncterne Ancher og Kofoed.

Underviisningens Fordeling paa Lærerne har været følgende:*)

1. Rector: Latin, Græsk og Historie i V studerende Classe	17	—	—
2. Adjunct Ancher: Matematik i V og IV Cl., Regning i VR, IVR og III Cl., Naturlære i IVR, Tegning i alle Classer	22	—	—
3. Adjunct Hoff: Tydsk i alle Classer, Latin i IV Cl.	27	—	—
4. Adjunct Römer: Dansk i I—IV Cl., Religion i alle Classer	24	—	—
5. Adjunct Hasstrup: Fransk i II—V Cl., Historie i IV Cl., Geographi i alle Classer	24	—	—
6. Adjunct Kofoed: Dansk i V Cl., Latin i III Cl., Græsk i IV Cl., Historie i I, II, III og VR Cl.	24	—	—
7. Const. Adjunct Jespersen: Engelsk i alle Classer, Naturhistorie i alle Classer, Naturlære i V Cl.	27	—	—
8. Landinspecteur Lund: Matematik i III Cl., Regning i I og II Cl., Skrivning i alle Classer og 1 Tegnetime i VR.	24	—	—
9. Lieutenant v. Westh Gymnastik	6	—	—
10. Skolelærer Petersen Sang	4	—	—

2. Efter Rectors Indstilling bifaldt Ministeriet under 16de August f. A., at følgende nye Lærebøger maatte indføres i Skolen fra Skoleaarets Begyndelse:

Nösselts græsk-romerske Mythologie i VR Cl.

Lassens Opgaver til tydske Stile i 3 parallele Afsnit for Skolernes høiere Classer i V Cl.

The Shetch Book IV og VR Cl.

*) Ved Rector Espersens Død d. 4de April d. A. overtog Adj. Hoff hans græske Timer, og Adj. Kofoed hans Timer i Latin og Historie; Adj. Hastrup overtog Kofoeds Timer i Historie i 2den Cl.

Luthers Catechismus med en kort Forklaring af
Balslev istedetfor Balles Lærebog i de 3 nederste
Classer.

Bohrs Lærebog i Verdenshistorien.

C. V. Rimestads mindre Lærebog i Geographi.

Steens elementære Arithmetik i III Cl.

3. Følgende Pensa ere i Aarets Løb gennemgaaede
i de forskjellige Fag og Classer:

Dansk.

I Cl. har benyttet Funchs, Röginds og Warburgs Læsebog; læst det Vigtigste af Bojesens kortfattede Sproglære indtil „Forskjellige Arter af Sætninger.” Vers efter evangelisk-christelig Psalmebog. Stiil efter Dictat 2 Gange ugentlig. — II Cl. Samme Læsebog. Bojesens kortfattede Sproglære indtil „Forskjellige Arter af Sætninger.” Vers efter evangelisk-christelig Psalmebog. Stiil efter Dictat 2 Gange ugentlig. — III Cl. Holsts prosaiske Læsebog. Bojesens Sproglære indtil „Forskjellige Arter af Sætninger.” Digte efter Krossings poetiske Læsebog. 2 Stile ugentlig (Omskrivning af Digte, selvvalgte Fortællinger, der oplyse Ordsprog). — IV Cl. Samme Læsebog. Bojesens danske Sproglære. Digte efter Krossings poetiske Læsebog. 1 Stiil er skreven hver Uge (Fortællinger, lette Udviklinger). — VR & S. Thortsens Udsigt over den danske Litteraturs Historie, hvormed forbandtes Oplæsning af enkelte Stykker. Dorphs Omrids af den nordiske Mythologi; de vigtigste Myther af den græske Mythologi ere fortalte, hvorved Realisterne have benyttet Nösselts og de Studerende Tregders Mythologi. 20 Udarbeidelser over følgende Opgaver:

- 1) Hvorledes kan Betragtningen af Livets Korthed have deels en gavnlig, deels en skadelig Indflydelse paa Mennesket?
- 2) De rette Grændser for Omsorgen for Legemet og det Ydre.
- 3) Er det altid en god Gjerning at give Almisse?

- 4) De vigtigste Grunde til den store Udbredelse af den muhamedanske Religion.
- 5) Betydningen af og Betragtninger over det Ordsprog: „Rom blev ikke bygget paa een Dag.“
- 6) Hvad kan berolige os, naar vort sande Værd miskjendes af Andre?
- 7) Hvilke Begivenheder medførte det vestromerske Riges Fald?
- 8) Hvorfor er Fædrelandskjærlighed Pligt? hvilket Værd har den? og hvad skal man dømme om det Modsatte?
- 9) Den christelige Religions væsentligste Fortrin fremfor alle andre Religionsformer.
- 10) Hvilke ere en Ynglings ædleste Glæder?
- 11) En Fremstilling af Normannernes Erobringer.
- 12) Danmarks Sæmagt, dens Udvikling, Stigen og Fald.
- 13) Hvilke Egenskaber bør findes hos den, der skal fortjene Navnet af en dygtig Statsmand?
- 14) Sammenligning mellem Alexander den Store og Julius Cæsar.
- 15) Hvilke ere de virksomste Midler til Udryddelse af Overtro?
- 16) Hvad er Synd mod os selv? og synde vi derved mod os selv alene?
- 17) Hohenstaufernes Forhold til Paverne (R).
Gracchernes Betydning for den romerske Republik (S).
- 18) Hvorledes erhverve vi os den Kunst altid at være tilfredse?
- 19) Sammenligning mellem den gamle og nye Verden i geographisk og historisk Henseende.
- 20) At fremstille Hovedtrækkene af Luthers Reformation og de Krige, som denne gav Anledning til før Carl den 5tes Thronfragselse.

Tydsk.

I Cl. Rungs Læsebog for de lavere Classer S. 1—62. Af Hjorts lille Sproglære Afsnittene om Kjendcord, Navneord, Hjælpeudsagnsord, regelmæssige Udsagnsord og Forholdsord. — II Cl. Samme Læsebog S. 62—173. Efter samme Sproglære hele Formlæren. — III Cl. Hjorts Læsebog S. 21—100. Efter Sammes større Sproglære hele Formlæren med Forbigaaelse af Læren om de sammensatte Udsagnsord og Brugen af „haben“ og „sein“. I Reglen I Stil skreven paa Skolen hver Uge. — IV Cl. Hjorts Læsebog S. 100—132 og 195—235. Efter Sammes større Sproglære hele Formlæren. Af Wolles „Materialier til at indøve den tydske Syntax“ ere Reglerne om Navneord, Til-lægsord og Udsagnsord læste og ved skriftlig og

mundtlig Oversættelse af Exemplerne indövede. I Hjemmestil ugentlig. — V Cl. Hjorts Læsebogs prosaiske Deel S. 415—459; 526—542; af H. G. Knudsen og H. P. Koefoed desuden S. 291—391. Sammes poetiske Læsebog S. 141—171. Schillers „Wallensteins Lager“. Til Afgangspröven opgives af H. G. Knudsen og H. P. Koefoed: Hjorts Læsebogs prosaiske Deel S. 21—235; 291—391; 415—459; 526—542; Sammes poetiske Læsebog S. 141—171; Schillers „Wallensteins Lager;“ af P. T. E. Hamann: Hjorts Læsebogs prosaiske Deel S. 21—87; 113—155; 164—183; 195—235; 291—369; 415—459; 526—542. Sammes poetiske Læsebog S. 100—171; Schillers „Wallensteins Lager.“ Af hver Discipel er desuden I Gang om Maaneden opgivet et selvvalgt større Stykke af en tydsk Classiker, hvori han da er bleven prøvet. Efter Hjorts større Sproglære er Formlæren bleven repeteret. Ordföiningslæren er læst og ved mundtlig Oversættelse indövet efter Wolles „Materialier.“ Hver Uge en Extemporalstil, hver anden Uge en Hjemmestil efter Lassens Opgaver til tydske Stile.

Fransk.

II Cl. Bjerrings Læsebog S. 1—66. Af Abrahams Grammatik Artiklerne, Talordene, Pronominerne, Hjælpeverbernes og de regelmæssige Verbers Böjning. — III Cl. Borrings Læsebog for Mellemclasser S. 1—70. Af Abrahams Grammatik Hovedpartierne af Formlæren. — IV Cl. Samme Læsebog S. 70—184. Hele Formlæren, Orddannelselæren samt § 175 efter Abrahams. — V Cl. Borrings Etudes Littéraires S. 1—62 og 210—279. Paa egen Haand have Disciplene læst Stykker af forskjellige Forfattere, hvormed der er holdt ugentligt Tilsyn og hvori der af og til er blevet examineret. Af Abrahams Grammatik er Formlæren repeteret, af Ordföj-

ningslæren Afsnittene om Dativ og Genitiv, Infinitiv og Participier.

Engelsk.

I Cl. Af Mariboës engelske Læsebog for Begyndere de første 5 Historier. — II Cl. Samme Læsebog fra den 9de Historie til den 20de. Mariboës Formlære til de uregelrette Verber. — IIIR. Af Marryat's „The children of the New Forrest“ er læst de 8 første Capitler; af Bresemanus Parleur er læst fra S. 1 til S. 15. 1 Stil om Ugen er skreven paa Skolen. Mariboës Formlære til de defective Verber. — IVR. Samme Læsebog fra S. 115, ud. Bresemanus Parleur fra S. 31—S. 56. 1 Stil om Ugen er skreven paa Skolen efter Mariboës engelske Stiløvelser. Mariboës Formlære. — VR. W. Irwing „The Sketch Book“. Bresemanus Parleur fra S. 94—S. 117 og fra S. 215—S. 249. 1 Stil om Ugen efter Mariboës engelske Stiløvelser. Mariboës Formlære.

Latin.

IIIS. Formlæren efter Madvigs Sproglære indtil Orddannelseslæren. Berg og Möllers latinske Læsebog S. 1—53 med Forbigaaelse af enkelte af de danske Stykker. Af Cornelius Nepos: Miltiades og Themistocles. — IVS. Af Corn. Nepos: Miltiades — Alcibiades incl.; Ciceros Tale om Pompejuses Beskikkelse til Hærfører. Af Madvigs Sproglære det Vigtigste af Formlæren. Af Ordføiningslæren er deels læst, deels mundtlig meddeelt Hovedreglerne om Brugen af Casus, af Indicativ og Coniunctiv. Efter Trojels Exempelsamling 1 skriftlig og 1 mundtlig Stil, samt en friere Extemporalstil ugentlig. — VS. 21de og 22de Bog af Livius; Cicero de senectute; 4de Bog af Virgils Æneide. Det Vigtigste af Madvigs Sproglære. 2 Stile om Ugen, 1 Version om Maanden.

Græsk.

IVS. Det Vigtigste af Tregders Formlære indtil de uregelmæssige Verber; Lunds græske Lærebog S. 1—18. — VS. Iste og 2den Bog af Xenophons Erindringer om Sokrates; 6te Bog af Homers Iliade. Det Vigtigste af Tregders Formlære; af Ordføiningslæren er mundtlig meddeelt, hvad Forfatterlæsningen gav særlig Anledning til at udhæve.

Religion.

I Cl. Balslevs Catechismus til S. 23; Daaugaards og Stochholms Bibelhistorie, S. 97—137. — II Cl. Samme Lærebog til S. 30; samme Bibelhistorie S. 48—107. — III Cl. Samme Lærebog til S. 33; Herslebs større Bibelhistorie, S. 5—77. — IV Cl. Krog Meyers Lærebog indtil § 54; Herslebs større Bibelhistorie, S. 124—158 og S. 204—241. — V Cl. Krog Meyers Lærebog indtil § 83; Herslebs større Bibelhistorie, S. 159—271.

Historie.

I Cl. Kofods fragmentariske Fremstilling af Historiens vigtigste Begivenheder indtil Folkevandringen. — II Cl. Kofods fragmentariske Fremstilling: fra Folkevandringen til den nordamerikanske Frihedskrig. — III Cl. Middelalderens Historie efter Bohr, med Undtagelse af det nordlige og østlige Europa. — IV Cl. Danmarks Historie efter Allens, Sverrigs og Norges efter Bohrs Lærebog. — VR. Middelalderens og den nyere Historie efter Bohr; den gamle Historie repeteret efter Kofods fragmentariske Fremstilling; Allens Lærebog i Danmarks Historie. — VS. Den gamle Historie efter Bohr med Tillæg og stadig Benyttelse af Bojesens Haandböger i de græske og romerske Antiquiteter. Tydskland efter Kofods Udtog af Verdenshistorien.

Geographi.

I Cl. Rimestads mindre Lærebog forfra til S. 58. — II Cl. Samme Lærebog S. 18—79. — III Cl. Thriges Lærebog S. 75—182. — IV Cl. Samme Lærebog S. 1—130. — V Cl. Samme Lærebog S. 130—182 samt Erslevs Beskrivelse af den danske Stat.

Regning.

I Cl. De fire Regningsarter med benævnte Tal samt Addition og Subtraction med Brök. Enkelte have desuden gennemgaaet Multiplication, og en enkelt Discipel Division med Brök. I Time om Ugen er anvendt til Hovedregning. — II Cl. Multiplication og Division med Brök samt Reguladetri. Nogle Elever have desuden gennemgaaet Procentregning, enkelte tillige sammensat Reguladetri og Rentesregning, en enkelt: Forvandling af Måal og Mynt og blandede Opgaver efter Hoffmejers Regnebog. — III R. og S. Enkelte Disciple have ei naaet ud over Reguladetri, andre derimod have regnet Procentregning, sammensat Reguladetri og Selskabsregning. — IV R. har gennemgaaet Reguladetri, Procentregning og sammensat Reguladetri; enkelte Disciple ere gaaede lidt videre. — V R. har omtrent gennemgaaet hele Hoffmeyers Regnebog.

Mathematik.

III Cl. Geometri: De to første Capitler (Nr. 1—170) af Mundts Lærebog. Arithmetik: De tre første Paragrapher (Tal, Sum, Product) af Steens elementære Arithmetik. — IV Cl. Jürgensens Arithmetik fra § 10—17. Mundts Geometri fra Nr. 275—574. — V Cl. De første 17 §§ af Jürgensens Arithmetik, samt det Vigtigste om Ligninger af 1ste og 2den Grad og Logarithmer. Reputeret Mundts Plangeometri og læst de vigtigste §§ af Stereometrien.

Naturlære.

IV R. Fra 2den Indledning til § 206 efter Naturlærens mechaniske Deel af Örsted. — VR. Örstedes Naturlærens mechaniske Deel. Petersens Naturlærens chemiske Deel. Johnstrups „de chemiske Grundstoffer.“

Naturhistorie.

I Cl. Lützens „Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie“, Pattedyr og Fugle. — II Cl. Samme Bog, Pattedyr, Fugle, Krybdyr, Padder, Fiske. — III Cl. Samme Bog, Alt. — IV Cl. Lützens „Dyreriget“, Krybdyr, Padder, Fiske. Vaupels „Planterigets Naturhistorie“, Formlæren og 11te, 12te, 13de Capitel, samt II af de vigtigste indenlandske Plantefamilier. — V Cl. Lützens „Dyreriget“, Bløddyr og enkelte andre Afsnit; forøvrigt repeteret efter Lützens „Begyndelsesgrundene af Dyreriget.“ Vaupels „Planterigets Naturhistorie.“

Tegning.

I og II Cl, III og IV R. ere indövede i Frihaandstegning efter forskjellige Hefter af „Helstedes Veiledning“; III og IV R har desuden gennemgaaet en Deel af Simesens geometriske Tegnelære. — VR. Övelse i Tegning efter Gibsornamenter, samt Udförelse af sædvanlige geometriske Constructioner og Indsigt i Rumstörrelsers Fremstilling ved Hjælp af deres Projectioner paa to paa hinanden lodrette Planer.

Sang.

Sang-Disciplene ere dcelte i 2 Afdelinger. Hver Afdeling har havt 2 Timers ugentlig Underviisning. Til Övelse i fleerstemmig Sang med de ældre og mere fremlige Disciple er benyttet Sange af Borchorst i Forening med Berggreenes Samlinger. Med Begyn-

dere og de mindre fremlige Disciple er indövet en Deel Choral-Melodier i Forening med Sange af Erslevs Haandbog. Efter denne Haandbog er tillige en Deel af Musiklæren foredraget i Timerne.

I Skrivning, Gymnastik og Svömning har Underviisningen været fremmet som hidtil.

Forberedelsesclassen.

Ved Slutningen af forrige Skoleaar var Discipeltallet 11, af hvilke 4 optoges i Skolens 1ste Classe (jvf. S. 9). Ved det nye Skoleaars Begyndelse indmeldtes: Peder Tetens Zahrtmann, födt d. 22de April 1851, Sön af Overlæge Zahrtmann i Rönne; Joseph Andreas Peter Lund, födt d. 2den Mai 1851, Sön af Procurator Lund i Rönne; Christian Nicolai Anker Kofod Hoffmann, födt d. 28de August 1850, Sön af Cand. jur. Hoffmann i Rönne; Hans Christian Kofod, födt d. 16de Juni 1849 og Mathias Frederik Ditlev Kofod, födt d. 26de Jan. 1851, Söner af afdöde Proprietair Lieutenant Kofod til Soldatergaarden i Aaker; Christian Ancker, födt d. 9de April 1851, Sön af Kjöbmand Ancker i Rönne. Ved Nytaar udmeldtes Mathias Kofod paa Grund af Sygdom, ved Udgangen af Marts Johannes Jork og Richard Jork paa Grund af Faderens Embedsforflyttelse. Classen tæller saaledes nu 10 Disciple i følgende Orden:

1. Zahrtmann. 2. Herbst. 3. M. Ancher. 4. Boss. 5. Hoffmann. 6. Terp. 7. Kofod. 8. Rönne. 9. C. Ancker. 10. Lund.

De læste Pensa ere:

Funch, Rögind og Warburgs danske Læsebog: begge Partier S. 1—114, det ældre desuden S. 167—258.

Bröchner: Et Hundrede Digte for Börn: Nr. 30, 49, 51, 57, 59, 60, 61, 63, 67, 68, 73. Rungs tydske Elementarbog: det yngre Parti S. 1—17, det ældre S. 34—60. Thriges Geographi S. 19—32 og 97—108. Herslebs lille Bibelhistorie er læst af det ældre Parti, S. 1—70 af det yngre. Jacobis Regnebog er benyttet.

Ved Adjunct Jorks Embedsforflyttelse indtraadte Adjunct Koefoed i hans Sted, og overtog Underviisningen i Dansk, Tydsk og Skrivning. Da denne ved Rector Espersens Död maatte overtage et betydeligt forøget Timeantal ved Skolen, afgav han Underviisningen i Dansk, der saaledes siden Midten af April har været styret af Adjunct Römer.

V. Videnskabelige Samlinger.

1. Skolebibliotheket.

Siden Afslutningen af den i forrige Aars Beretning meddeelte Fortegnelse har Skolebibliotheket modtaget følgende Tilvæxt, hvoraf det med * betegnede er sendt fra Ministeriet:

Aal, J., Erindringer som Bidrag til Norges Historie fra 1800--1815, udg. af Lange. 1--2 H. Christiania 1858.

*Aarsberetninger fra det Kongelige Geheimearchiv, indeholdende Bidrag til dansk Historie af utrykte Kilder. II B. 3 H. Kbh. 1858.

Ankjær, S., Geographisk-statistisk Haandbog. I B. 22--27 H. II B. 1--4 H. Kbh. 1858--59.

Clausen, H. N., Nyt Tidsskrift for udenlandsk theologisk Litteratur. 2--4 H. 1858.

*Cold, D. H. O., Lægevæsenet og Lægerne under Christian den 4des Regjering (Doctordisp.). Kbh. 1858.

Cotta, Geologiske Billeder, overs. af Fogh. (1--3 H.) Kbh. 1858.

Deutsche Classiker, Lief. 286--300:

Goethes sämmtliche Werke. Bd. XXXVIII--XL. Stuttg. u. Tüb. 1858.

Schillers sämmtliche Werke. Supplemente: Bd. I (Bog. II--22) --IV. Stuttg. u. Augsb. 1858.

*Erslew, Th. H., Supplement til „Almindeligt Forfatter-Lexicon for Kongeriget Danmark med tilhørende Bilande“, indtil Udgangen af 1853. 5--6 H. Kbh. 1857--58.

Eschricht, D. F., Folkelige Foredrag. 2den Samling. 2. H. Kbh. 1859.

Fogh, C., Chr. Lütken og Chr. Vaupell, Tidsskrift for populaire Fremstillinger af Naturvidenskaben. V B. 4--6 H. Anden Række I B. 1--2 H. Kbh. 1858--59.

- ***Forchhammer, G.**, Oversigt over det Kongelige danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger og dets Medlemmers Arbejder i Aarene 1857 (Nr. 5--8), 1858 (Nr. 1--6). Kbh.
- ***Forchhammer, G.**, Bidrag til Skildringen af Danmarks geographiske Forhold i deres Afhængighed af Landets indre geognostiske Bygning (Universitetsprogram i Anledning af Hans Majestæt Kongens Fødselsdag). Kbh. 1858.
- Fryxell, A.**, Berättelser ur Svenska Historien. XXII XXIII D. Stockh. 1856.
- Gersdorf, E. G.**, Leipziger Repertorium der deutschen und ausländischen Literatur. XVI Jahrg. II B. (5—6 H.). — IV B. XVII Jahrg. I—II B. I H. Leipz. 1858—59.
- Grimm, J. u. W.**, deutsches Wörterbuch. Bd. II, Lief. 6, Bd. III, Lief. 1. Leipz. 1858--59.
- Helveg, L. N.**, Den danske Kirkes Historie til Reformationen. 2. H. Kbh. 1858.
- ***Knudsen, P.**, Bidrag til at belyse Begravelsespladses Indflydelse i sanitær Henseende (Doctordisp.). Kbh. 1858.
- ***Linde, A. C. P.**, Meddelelser angaaende Kjöbenhavns Universitet, den polytechniske Lærestalt, Sorö Akademi og de lærde Skoler med dertil hörende Realunderviisning i Kongeriget Danmark for Aarene 1849--56. 2-3 H. Kbh. 1858--59. (2 Expl.)
- ***Lütken, Chr. F.**, Oversigt over Grönlands Echinodermata samt over denne Dyreclasses geographiske og bathymetriske Udbredningsforhold i de nordiske Have (Doctordisp.), Kbh. 1857.
- Macaulay**, Englands Historie fra Jacob d. Andens Thronbestigelse, oversat paa Dansk af Bauditz. 1--39. H. Kbh. 1858.
- ***Meddelelser fra det statistiske Bureau.** 4de Samling. Kbh. 1858.

- Molbech, C., Dansk Ordbog. 2den Udg. 8-9 H. Kbh. 1858-59.
- Munch, P. A., Det norske Folks Historie. VI B. 2--4 H. Christiania 1858.
- Nordiske Oldskrifter, udg. af d. nordiske Literatur-Samfund. XXIII (Oldnordisk Formlære ved Gislason. 1 H. Kbh. 1858); XXIV (Islensk fornkvæði), 2. H. Kbh. 1858. (Hermed Følgeskrift: Jydske Lov, udg. af Thorsen. Kbh. 1853); XXV (Grettis Saga), 2 Hefte. Kbh 1859.
- Nordisk Universitets-Tidsskrift. III Aarg. 4. H. (udg. af Säve. Upsala 1858); IV Aarg. 2. H. (udg. af Ljunggren. Lund 1858); 3. H. (udg. af Krogh. Christiania 1858); 4. H. (udg. af Kläson. Upsala 1858).
- Petermann, A., Mittheilungen aus Justus Perthes' geographischer Anstalt über wichtige neue Erforschungen auf dem Gesamtgebiete der Geographie. 1858: I--XIII. 1859: I--IV. Gotha.
- Petersen, N. M., Bidrag til den danske Litteraturhistorie. IV. Holbergs Tidsalder 1700--1750. 2--3 H. Udg. af den danske historiske Forening. Kbh. 1858.
- Petersen, N. M., Det danske, norske og svenske Sprogs Historie. 1--2 D. Kbh. 1827 og 1830.
- Philologisk-historisk Samfund, Kort Udsigt over det phil.-hist. Ss. Virksomhed i Aaret 1857--58 (tilsendt Skolen som Gave fra ovennævnte Samfund). Kbh.
- Register, alfabatisk, til Beckers Verdenshistorie, ved Riise. 3--4 H. Kbh. 1858--59.
- Reisz, C., Om Bronchotomiens Indicationer (Doctordisp.). Kbh. 1858.
- Rördam, H. F., Nye kirkehistoriske Samlinger, udg. af Selskabet for Danmarks Kirkehistorie. I B. 3--4 H. Kbh. 1858--59.
- Samlinger, utg. af Svenska Fornskriftsällskapet. 1. Konung Alexander. 2 H. Stockh. 1855. 2. Ett fornsvenskt Legendarium. 6 H. Stockh. 1857.

- *Saxonis Grammatici historia Danica. Rec. P. E. Müller et J. M. Velshow. P. II (Prolegomena et notas uberiorés complectens). Havniæ 1858.
- Scharling, C. E. og Engelstoft, C. T., Nyt theologisk Tidsskrift. IX B. 1--2 H. Kbh. 1858.
- *Sommer, A. G., „Thomas Bartholin“ (Universitetsprogram til Erindring om Kirkens Reformation). Kbh. 1858.
- *Statistisk Tabelværk. Ny Række. XV--XVII B. Kbh. 1857--58.
- Steenstrup, M. G. G., Dansk Maanedsskrift. 1858. VIII B. Anden Række. Aarg. 1859. I B. 1--5 H. Kbh.
- *Stephani „Thesaurus Græcæ linguæ“. Vol. I, fasc. 7; Vol. VIII, fasc. 6. Parisiis.
- Thiers, A., Consulatets og Keiserdømmets Historie, overs. af Magnus. 163--179 Levering. Kbh. 1858--59.
- *Thornam, Chr., Afbildninger til Brug ved Underviisningen i Zoologie. 3 H.
- Trap, J. P., Kongelig dansk Hof- og Statscalender for Aaret 1859. Kbh. 1859.
- Trap, J. P., Statistisk-topographisk Beskrivelse af Kongeriget Danmark. 7--9 H. Kbh. 1858--59.
- Trap, J. P., Grundtegninger af Kjøbstæderne, Kort over disses Jorder, Afbildninger af Bygninger fra For- og Nutid m. m. udgivne som skildrende Bilag til statistisk-teographisk Beskrivelse af Kongeriget Danmark. 1--2 H. Kbh. 1859.
- *Warncke, T. S., Om Benzoesyrens Indvirkning paa enkelte Sider af det dyriske Stofskifte (Doctordisp.) Kbh. 1858.
- *Westergaard, N. L., Historisk Tidsskrift, 3die Række, udg. af den danske historiske Forening. I B. I H. Kbh. 1858.
- *With, C. E., Et Bidrag til den differentielle Dia-

gnose af Klappesygdommene i Hjertet (Doctordisp.).
Kbh. 1858.

Zeisz, G., Lehrbuch der allgemeinen Geschichte vom
Standpunkte der Cultur. III Th. 2. Abth. Weimar
1858.

*

Liste over de Studerende, som i Aaret 1856 og 1857 have taget den filosofiske Examen; Fortegnelse over de 169 Studerende, der i 1858 have tilendebragt Afgangsexamen ved de lærde Skoler eller Afgangsexamen ved Universitetet; Anmeldelse af Forelæsninger og Øvelser ved Københavns Universitet og den polytechniske Lærestalt i Efteraars-Halvaaret 1858 og Foraars-Halvaaret 1859. Bekjendtgjørelse af 8de November 1858 angaaende nogle Forandringer og nærmere Bestemmelser ved den Kongelige Resolution af 6te Mai 1850; Ministeriets samme ledsagende Rundskrivelse; Underviisningsinspecteur Madvigs dertil hørende Skrivelse. Bekjendtgjørelse af 4de Mai 1859: 1. Angaaende Forhøielse af Skolepengene ved de lærde Skoler i Kongeriget Danmark og ved Rønne høiere Realskole. 2. Angaaende Forhøielse af Contingentet for Eleverne ved Sorø Academies Optragelsesanstalt og af Betalingen for de skolebesøgende Disciple i Academiets Skole. Bekjendtgjørelse af 28de Mai 1859 angaaende Indretning af en Afgangsexamen ved Realskolerne, svarende til og med samme Retsvirkning, som den ved Københavns Universitet anordnede almindelige Forberedelsesexamens lavere Grad. — Underviisningen for Landmænd ved Veterinair- og Landbo-Høiskolen. Foredrag af B. S. Jørgensen. Kbh. 1858. Commissionsbetænkning i Anledning af den kongelige Veterinairskoles Udvidelse til en Lærestalt for de Landbovirksomheden vedrørende Fag. Kbh. 1855.

* **Skoleprogrammer.****A.**1. Fra Kongeriget **Danmark** for 1858:

- Aalborg Kathedralskole: Fortegnelse over Skolens Bogsamling.
 Aarhuus Kathedralskole: O. A. Hovgaard, Fortegnelse over Skolens Bibliothek. 4 Afd.
 Borgerdydskolen paa Christianshavn: M. Hammerich, Grundplan for Skolens Underviisning fra Forberedelses- til Afgangsskolen.
 Hørsens lærde Skole: C. E. C. Ekeroth, En elementair Kække for π .
 Nykjøbing Kathedralskole: C. J. Wesenberg, Opgaver henhørende til den plane Geometrie.
 Odense Kathedralskole: Bidrag til Skolens Historie, 4 H.
 Randers lærde Skole: H. K. Whitte, Terents's Andrierinde, metrisk oversat.
 Roeskilde Kathedralskole: C. W. Elberling, Katalog over Skolens Bibliothek.
 Sorø lærde Skole: E. Bojesen, Om den 8de og 9de Bog af den Nicomacheiske Ethik, tilligemed en Oversættelse af disse Bøger.
 Fra Borgerdydsholen i Kjøbenhavn, Frederiksborg lærde Skole, Helsingørs høiere Realskole, Herlufsholms lærde Skole, Metropolitanskolen, Ribe Kathedralskole, Rønne høiere Realskole, det v. Westenske Institut og Viborg Kathedralskole ere blot Skole-Efterretninger udgivne.

2. Fra **Island** for 1857 og 1858:

Reykjavik lærde Skole: B. Johnsen, Skoleefterretninger.

3. Fra Hertugdømmet **Slesvig** for 1858:

Haderslev lærde Skole: Skoleefterretninger og Bogfortegnelse.
 Flensborg lærde og Realskole: Skoleefterretninger.
 Slesvig Domscole: Skoleefterretninger.

4. Fra Hertugdømmet **Holsteen** for 1858:

Altona Gymnasium: A. J. F. Henrichsen, Des C. Cornelius Tacitus Agricola, lateinisch und deutsch, mit kritischen, erklärenden Anmerkungen.
 Glückstadt lærde Skole: Quæstioncula Tulliana.
 Kiels lærde Skole: Jansen, Über Ziel und Gang des geschichtlichen Unterrichts auf Gelehrtenschulen.
 Meldorf lærde Skole: W. H. Kolster, Über das innere Object im Sprachgebrauch des Sophocles.
 Plöens lærde Skole: Des Grafen Bernardino Rebolledo Selvas Danicas.
 Rensborg Realgymnasium: Lucas, Über die Bundesgenossenschaft der Athener.

5. Fra Hertugdømmet **Lauenborg** for 1858:

Ratzeborg lærde Skole: Burmeister, Die Bedeutung der Lehre für die christliche Erziehung.

B.Fra Kongeriget **Norge** for 1857:

Bergens Kathedralskole: Efterretninger.
 Christiania Kathedralskole: J. E. Bødker, Bor Examen artium hen-

lægges til Skolerne, og hvorvidt maa dette Spørgsmaal nu ansees modent til Afgjørelse?

Lillehammers lærde og Realskole: J. Løkke, Tydsk Syntax. I. Kasuslære.

Skiens lærde og Realskole: P. C. D. A. Holfelt, Et Blik paa den christne Kirke før og efter Constantin.

Stavanger lærde og Realskole: C. A. Borch, Prøver af en Lærebog i Verdenshistorien til Brug for Latin- og Realskoler.

Trondhjems Kathedralskole: 1. P. J. Stub, Om Characteergivningen ved Drengeskoler. 2. H. Müller, Bemærkninger og Actstykker, Trondhjems Kathedralskoles Bygninger vedkommende i ældre og nyere Tider.

C.

Fra Kongeriget **Preussen** for Aaret 1856:

Programmerne fra de derværende Gymnasier og andre høiere Dannelsesanstalter.

2. Discipelbibliotheket.

Discipelbibliotheket er i Aarets Løb forøget med følgende Bøger, der opføres som Fortsættelse af det iaar for Skoleus Disciple trykte Katalog:

- № 735—36. Ch. Dickens: Nicholai Nicklebys Levnet og Eventyr.
 737. " Optegnelser fra America.
 738. C. G. Verneck: Feltslagenes Bog, overs. af D. F. Priess.
 739. Scalpjægeren eller den amerikanske Robinson.
 740. Opdagelsen af Nordvestpassagen ved Capt. McClure, af Capt. Osborne.
 741. Bjørnstjerne Bjørnson: Synnøve Solbakken.
 742. H. C. Andersen: Nye Eventyr og Historier. 1ste og 2den Samling.
 743. Conradi: Ellen, en Landshyhistorie.
 744. Year after year; a tale by the author of Paul Ferrole.
 745. Gerda Christens: 24 Smaafortællinger for Børn.
 746. Mary Howitt: Marie Leasons Barndom.
 747. En af Esberns Skolehistorier, en lille alvorlig Julegave for Ældre og Yngre.
 748. Illustreret Almanak for 1859.
 749. Dansk Folkekalender for 1859.
 750. Skandinavisk Folkemagazin for 1858.
 751. I Hjemmet for 1858.
 752. Illustrirtes Familienjournal, 10ter Band.
 753. Alexander Selkirk eller den sande Robinson.

- Nr** 754—55. Livingstones Rejse i Sydafrika, oversat af Wöldike.
 756. Kingston: Frederik Markham i Rusland, efter det Engelske ved P. V. Grove.
 757. Knighthon: En ostindisk Konge og hans Hof.
 758. P. M. Laurent: Keiser Napoleons Historie, overs. af Schaldemose.
 759. Napoleon den Store. Med Illustrationer. Følgehefte til „I Hjemmet.“
 760. H. C. Andersen: Nye Eventyr og Historier, 3die Samling.
 761. T. A. Becher: Englænderne paa Gyllingnæs.
 762. Octave Feuillet: En fattig ung Mands Erindringer.
 763. Gil Blas de Santillane.
 764—65. Charles Dickens: Martin Chuzzlewit.

3. Den naturhistoriske Samling

er bleven foröget med følgende Gjenstande:

Kranium af en Hare.	Sværd af en Savflsk.
Pote af en Sæl.	En Edderkop.
En Snog (C. natrix).	En Skorpion.
En Ulk.	En Bændelorm.
En Rödspætte.	To Stjernekoraller.
En Aal.	

4. Den fysiske Samling

er bleven foröget med følgende Gjenstande:

- En Electriseermaskine med Skammel og Udlader.
 Et Kul-Zink Batteri.
 Et Galvanoplastisk Apparat.
 Et Vanddepositionsapparat.
 Et Reagensstativ med Tilbehör.
 En Spirituslampe med Stativ.
 En Deel Flasker og Retorter.
 En Deel chemiske Præparater.
-

VI. Skolebeneficier.

Beneficium af fri Underviisning for dette Skoleaar har været tilstaaet følgende Disciple: 1. G. Knudsen. 2. P. Kofoed*). 3. C. Zahrtmann. 4. C. Boss. 5. C. Bohn. 6. C. Norup. 7. V. Wulff. 8. C. Sonne. 9. A. Ellebye. 10. A. Espersen. 11. J. P. Rönne. 12. P. Meyn. 13. P. J. Rönne. 14. R. Hansen. 15. F. Sörensen. 16. J. Svendsen. 17. L. Sonne. 18. H. Espersen.

VII. Udtog af Skolens Regnskab

for Finantsaaret 1858—59.

Indtægt.

1. Beholdningen fra forrige Finantsaar	3942 Rd. 3 Mk. 4 Sk.
2. Indbetalte Restancer fra f. Aar	2 — 2 — 14 —
3. Tilskud fra den almindelige Skolefond	5000 — ” — ” —
4. Renter af Skolens rentebærende Formue	164 — ” — 2 —
5. Forpagtningsafgift af Skolens Jorder	33 — 4 — ” —
6. Bidrag fra Amtsrepartitionsfonden	100 — ” — ” —
7. Skolecontingenter	949 — ” — 8 —
8. Refusionen for Tavlepengene	76 — ” — ” —
De fra f. Finantsaar resterende	35 — 5 — 8 —
9. Refunderede Forskud til Livsforsikrings- præmier m. m.	356 — 2 — 13 —

10,660 Rd. 1 Mk. 1 Sk.

Udgift.

1. Faste Gager til Lærerne	5423 Rd. 5 Mk. ” Sk.
2. For Timeunderviisning	912 — 1 — 8 —
3. Pension	700 — ” — ” —
4. Tilskud til Bibliotheket og videnskabelige Anstalter	400 — ” — ” —
5. Bygningernes og Inventariets Vedligehol- delse (Hovedreparation iberegnet)	447 — 3 — 2 —
6. Brændsels- og Belysningsfornödenheder	155 — 5 — ” —
7. Skatter og Afgifter	38 — 2 — 5½ —
8. Regnskabsføringen	200 — ” — ” —
9. Forskjellige tilfældige Udgifter	238 — 3 — 10 —
10. Extraordinære Udgifter	70 — ” — ” —
11. Forskud til Livsforsikringspræmier m. m.	356 — 2 — 13 —
12. Resterende Refusion for Tavlepenge for flere Aar	65 — ” — 8 —

Summa Udgift **9007 Rd. 5 Mk. 14½ Sk.**
 lignet med Indtægten 10,660 — 1 — 1 —
 bliver Beholdningen **1652 Rd. 1 Mk. 2½ Sk.**

*) Denne Discipel søgte og fik det først fra 1ste Januar 1859.

Schema

over Examinationens Gang ved de offentlige Examinier
i Rønne høiere Realskole 1859.

A. Afgangsexamen.*)

I. Den skriftlige Prøve.

a. For Realdisciple.

Torsdagen d. 23de Juni.

- Kl. 9—1. Dansk Udarbeidelse I (Gjengivelse af et bekjendt Stof).
4—8. Regning.

Fredagen d. 24de Juni.

- Kl. 9—1. Geometri.
4—8. Tydsk Stiil.

Løverdagen d. 25de Juni.

- Kl. 9—1. Dansk Udarbeidelse II (tri Opgave).
4—8. Geometrisk Tegning.

Mandagen d. 27de Juni.

- Kl. 9—1. Arithmetik.
4—8. Engelsk Stiil.

b. For studerende Disciple.

Fredagen d. 24de Juni.

- Kl. 4—8. Tydsk Stiil.

II. Den mundtlige Prøve.

a. For Realdisciple.

Tirsdagen d. 5te Juli.

- Kl. 9. Arithmetik. Geometri.

Onsdagen d. 6te Juli.

- Kl. 9. Tydsk. Fransk. Engelsk.

Torsdagen d. 7de Juli.

- Kl. 9. Historic. Geographi.

Fredagen d. 8de Juli.

- Kl. 9. Naturlære. Naturhistorie.

*) Hertil indstiller sig 3 Realdisciple: H. G. Knudsen, H. P. Kofoed, P. T. E. Hamann og 1 studerende Discipel: C. D. Fasting.

b. For studerende Disciple.

Torsdagen d. 14de Juli.

Kl. 9 $\frac{1}{2}$. Fransk og Tydsk.

4. Naturhistorie.

Fredagen d. 15de Juli.

Kl. 8. Geographi.

B. Hovedexamen.**I. Den skriftlige Prøve.**

Mandagen d. 11te Juli.

Kl. 8—11. V, IV og III. Dansk Stil.

8—9 $\frac{1}{2}$. II. Dansk Stil.9 $\frac{1}{2}$ —11. I. Dansk Stil.3—6. VS. Latinsk Version. IVS. Latinsk Stil. IVR.
Engelsk Stil.

— „ — III og II. Regning.

Tirsdagen d. 12te Juli.

Kl. 8—11. VS. Latinsk Stil. IVR. Regning.

„ I. Regning.

3—6. V og IV. Tydsk Stil.

Onsdagen d. 13de Juli.

Kl. 9. Examen i Forberedelsesclassen.

II. Den mundtlige Prøve.

Torsdagen d. 14de Juli.

V Classes Læsestue.

II Classes Læsestue.

8-9 $\frac{1}{2}$. III S og IV S. Latin og Græsk.

8-10. II. Naturhistorie.

9 $\frac{1}{2}$ -11. VS. Fransk og Tydsk.

11-1. I. Historie.

11 $\frac{1}{2}$ -12. IVR. Engelsk.

12-1. IVR. Naturlære.

4-6. VS og III. Naturhistorie. 4-6. II. Religion.

Fredagen d. 15de Juli.

8-9 $\frac{1}{2}$. VS. Geographi og Historie. 8-10. I. Engelsk.

10-12. III. Arithmetik og Geometri.

11-12 $\frac{1}{2}$. II. Dansk.12-1 $\frac{1}{2}$. IV. Arithmetik og Geometri.12 $\frac{1}{2}$ -2. III. Dansk.

4-7. IV og III. Tydsk og Fransk. 4-7. I og IV. Religion.

Löverdagen d. 16de Juli.

V Classes Læsestue.	II Classes Læsestue.
8—10. VS. Latin og Græsk.	8—10. I. Geographi.
11—1. III. Geographi.	11—1. I. Naturhistorie.
1—2. IV. Geographi.	4—7. II og III R. Engelsk.
4—7. III og V. Religion.	

Mandagen d. 18de Juli.

8—10 $\frac{1}{2}$. IV og II. Historie	11—1. II. Tydsk.
11 $\frac{1}{2}$ —1. V. Arithmetik og Geometri.	4—6. I. Tydsk.
4—6. II. Geographi.	

Tirsdagen d. 19de Juli.

8—9 $\frac{1}{2}$. III. Historie.	8—10. I. Dansk.
11—12. IV. Naturhistorie.	11—2. II. Fransk.

Kl. 4 afholdes Svømme- og Gymnastikprøven.

Onsdagen d. 20de Juli.

Kl. 11. Prøven over de til Optagelse i Skolen anmeldte Disciple.

Torsdagen d. 21de Juli.

Kl. 11. Lærerforsamling i Anledning af Censuren.

Fredagen d. 22de Juli.

Kl. 11. Offentliggjøres Prøvernes Udfald. Derefter indtræder Sommerferien.

Tirsdagen d. 23de August Kl. 8 tager Underviisningen i det nye Skoleaar sin Begyndelse.

Til at overvære de mundtlige Prøver indbydes herved Disciplenes Fædre og Foresatte samt Enhver, der har Interesse for Skolen.

